

Одеська обласна організація

Інформаційний бюлетень

№ 38

вересень 2023 р.

З 1 жовтня 2023 року запрацює новий Закон України «Про систему громадського здоров'я», який змінить порядок проведення медичних оглядів працівників

Новий закон України «Про систему громадського здоров'я»

З 1 жовтня 2023 року набуває чинності Закон України «Про систему громадського здоров'я» від 06.09.2022 № 2573-IX. Передбачається затвердження МОЗ нового порядку про обов'язкові медичні огляди власне під новий закон. Одночасно втратить чинність Закон України від 24.02.1994 №4004-ХП «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».

Закон № 2573 зокрема:

- вводить на законодавчому рівні поняття «громадське здоров'я»;
- визначає правові, організаційні, економічні та соціальні засади функціонування системи громадського здоров'я в Україні з метою зміцнення здоров'я населення, запобігання хворобам, покращення якості та збільшення тривалості життя,
- регулює суспільні відносини у сфері громадського здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення,
- визначає відповідні права і обов'язки державних органів та органів місцевого самоврядування, юридичних і фізичних осіб у цій сфері,
- встановлює правові та організаційні засади здійснення державного нагляду (контролю) у сферах господарської діяльності, які можуть становити ризик для санітарно-епідемічного благополуччя населення.

В Законі змінюється порядок проведення медичних оглядів працівників, ст. 45 №2573 визначає декларативні засади проведення обов'язкових медичних оглядів працівників. Перелік видів діяльності, пов'язаних з обслуговуванням населення, де проведення медоглядів (попередніх (до прийняття на роботу) і періодичних) є обов'язковим, має визначити МОЗ. Дані про результати обов'язкових медоглядів заплановано вносити до електронної медичної книжки працівника в електронній системі охорони здоров'я. З її змісту випливає, **що будуть запроваджені електронні медичні книжки працівників.**

Стаття 45. Обов'язкові медичні огляди

1. Обов'язкові медичні огляди організовуються і здійснюються у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я. Дані про результати обов'язкових медичних оглядів працівників вносяться до їх електронної медичної книжки в електронній системі охорони здоров'я.
2. Працівники суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність, пов'язану з обслуговуванням населення, перелік видів якої затверджено центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони праці, а також працівники, зайняті на важких роботах і на роботах із шкідливими або небезпечними умовами праці, повинні проходити обов'язкові попередні (до прийняття на роботу) і періодичні медичні огляди. Періодичні медичні огляди проводяться за рахунок роботодавця.
3. Позачергові медичні огляди осіб, зазначених у частині другій цієї статті, можуть проводитися на вимогу посадових осіб органу державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог санітарного законодавства у відповідній сфері, а також на прохання працівника, якщо він пов'язує погіршення стану свого здоров'я з умовами праці.
4. Суб'єкти господарювання несуть відповідальність за організацію та своєчасність проходження працівниками обов'язкових медичних оглядів і допуск їх до роботи без наявності необхідного медичного висновку згідно із законодавством.
5. Працівники, які без поважних причин не пройшли у встановлений термін обов'язковий медичний огляд у повному обсязі, відсторонюються від роботи і можуть бути притягнуті до дисциплінарної відповідальності.

Одночасно із введенням в дію Закону № 2573 наберуть чинності зміни, внесені Законом України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України у зв'язку з відміною карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 09.08.2023 р. № 3302-IX до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23.09.1999 р. № 1105-XIV (далі — Закон № 1105).

У Законі № 1105 зазнають змін норми, що стосуються надання допомоги по соціальному страхуванню («лікарняних») у випадках, пов'язаних із запровадженням обмежувальних протиепідемічних заходів, встановлених

місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування; перебування в самоізоляції, обсервації, тимчасових закладах охорони здоров'я (спеціалізованих шпиталях), закладах охорони здоров'я у зв'язку з проведенням заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню особливо небезпечних інфекційних хвороб, а також на локалізацію та ліквідацію їх епідемій та спалахів на період дії карантину, встановленого КМУ.

Допомога по тимчасовій непрацездатності **буде виплачуватися з першого дня у розмірі 50 % середньої заробітної плати (доходу)** незалежно від страхового стажу, крім медичних працівників та фахівців з реабілітації, яким допомога по тимчасовій непрацездатності у таких випадках становитиме 100 % середньої заробітної плати (доходу) незалежно від страхового стажу, та працівників і гіг-спеціалістів резидентів Дія Сіті, яким допомога по тимчасовій непрацездатності у таких випадках виплачується в розмірі заробітної плати (доходу) таких осіб, з якого фактично сплачено страхові внески, незалежно від страхового стажу.

Чи порушуються права пацієнтів у Законі У країни «Про систему громадського контролю» ?

Пунктом 3 частини 1 статті 15 "Права та обов'язки фізичних осіб у сфері громадського здоров'я" передбачено, що кожен має право на: Відшкодування шкоди, завданої його здоров'ю внаслідок порушення вимог санітарного законодавства фізичними або юридичними особами, посадовими особами органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

Пунктом 4 частини 1 статті 15 "Права та обов'язки фізичних осіб у сфері громадського здоров'я" передбачено, що кожен має право на:

Достовірну і своєчасну інформацію про стан свого здоров'я, а також про наявні та можливі фактори ризику для здоров'я та їх ступінь.

Варто зазначити, що право на отримання достовірної і повної інформації має лише повнолітня особа, відповідно до статті 285 Цивільного кодексу України. Розголошення такої інформації для неповнолітньої особи можуть мати непередбачувані наслідки. Наприклад, розголошення інформації про стан здоров'я неповнолітньої особи щодо невиліковності її захворювання.

Пунктом 2 частини 3 статті 15 "Права та обов'язки фізичних осіб у сфері громадського здоров'я" передбачено, що особи, які хворіють на інфекційні хвороби чи є носіями збудника інфекційної хвороби, зобов'язані:

Виконувати вимоги медичних працівників щодо порядку та умов лікування, додержуватися режиму роботи закладів охорони здоров'я та наукових установ, у яких вони лікуються.

Але відповідно до статті 6 Закону України "Основи законодавства України про охорону здоров'я" передбачено, що кожний громадянин України має право на охорону здоров'я, включно вільний вибір лікаря та фахівця з реабілітації, вибір методів лікування та реабілітації відповідно до рекомендацій лікаря та фахівця з реабілітації, вибір закладу охорони здоров'я.

Частиною 8 статті 21 "Карантин", передбачено, що: Обов'язковій госпіталізації підлягають хворі на особливо небезпечні та небезпечні інфекційні хвороби, а також особи з симптомами таких хвороб у випадках, визначених рішенням про встановлення карантину незалежно від їх згоди на госпіталізацію та лікування.

*Підготувала завідувач відділу соціально-економічного захисту працівників
Валентина ПОДГОРЕЦЬ, тел.0676544235.*